

Fylkesmannen i Hedmark

Fylkesmannen informerer 2014

Et informasjonsblad til dyreeiere, rovviltkontakter
og kommunene i Hedmark

Nr. 1
- 18. årgang -

Kontakt med Fylkesmannen

Ønsker du å komme i kontakt med en av Fylkesmannens saksbehandlere for rovvilt-saker kan gjør du dette ved å ringe eller sende e-post i kontortiden som er mandag til fredag fra 08:00 til 15:00. Se tabell under med kontaktinformasjon.

Utenfor kontortiden har Fylkesmannen en vakttelefon for akutte situasjoner hvor du treffer en saksbehandler. Telefonen er åpen i tidsrommet:

- mandag til fredag: 08:00-21:00
- lørdag og søndag: 10:00-20:00

Utenom denne tiden kan du legge igjen en beskjed, så vil du bli kontaktet den påfølgende arbeidsdagen.

Noen viktige datoer

- **15. januar:** Frist for søknad om forebyggende- og konfliktdempende midler
- **25. september:** Frist for rapportering av gjennomføringen av forebyggende tiltak.
- **1. november:** Frist for søknad om erstatning.

Søknads- og rapporteringsskjema finner du på Elektronisk søknads-senter:

soknadssenter.miljodirektoratet.no

FYLKESMANNEN I HEDMARK

Saksbehandler	Telefon	E-post
Øyvind Gotehus	62 55 11 66	fmheogo@fylkesmannen.no
Rannveig Helgesen	62 55 11 75	fmherhe@fylkesmannen.no
Thomas Olstad	62 55 11 81	fmhetol@fylkesmannen.no
Hilde Smestad	62 55 12 27	fmhehsm@fylkesmannen.no
Håkon Berg Sundet	62 55 11 68	fmhehbs@fylkesmannen.no
Ståle Sørensen	62 55 11 70	fmhesso@fylkesmannen.no
Sentralbordet	62 55 10 00	fmhepost@fylkesmannen.no
VAKTTELEFONEN	970 29 840	Mandag til fredag: kl. 8:00-21:00 Lørdag og søndag: kl. 10:00-20:00

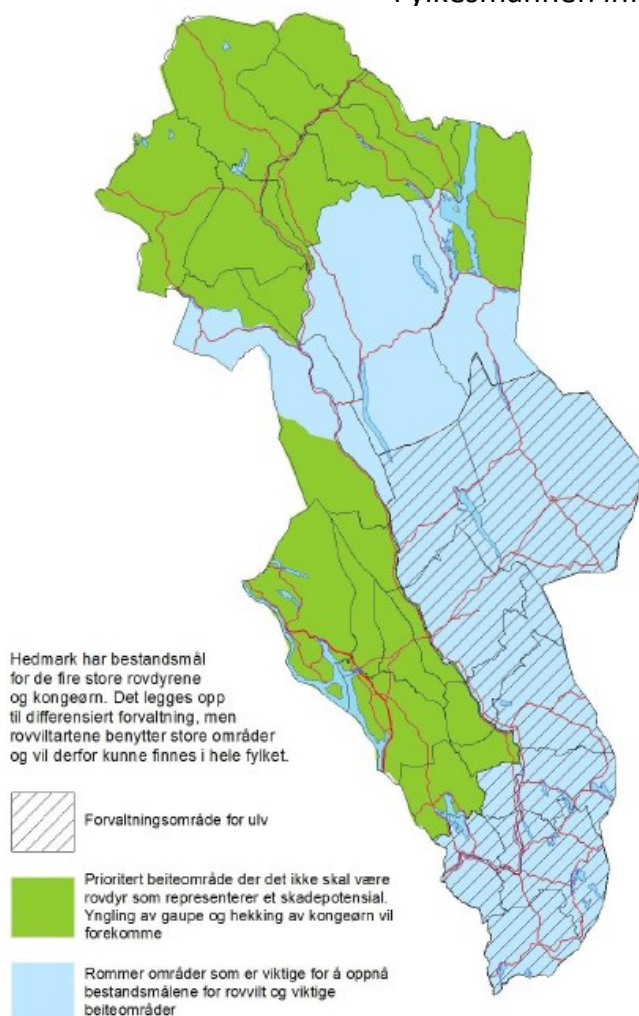
Ny forvaltningsplan for rovvilt

Rovviltnemnda i Hedmark, har i løpet av 2013 gjennomført en rullering av forvaltningsplanen for rovvilt i fylket. Underveis i prosessen har det innkommet til sammen 33 innspill og uttalelser. Nemnda har også gjennomført dialogmøter med ulike grupperinger, i tillegg til at Miljødirektoratet har fått anledning til å avgi uttalelse før planen ble endelig vedtatt. Rovviltnemnda vedtok planen i møte den 10. januar 2014. Forvaltningsplanen legger føringer for bl.a. tildelingen av midler til forebyggende tiltak fra og med beitesesongen 2014.

I den nye planen er det en del endringer fra tidligere forvaltningsplan, blant de viktigste er:

- Fylket deles i to forvaltningssoner (blå og grønn), i tillegg til forvaltningsområdet for ynglende ulv som er skravert (se figur 1).
- Avgrensingen mellom blå og grønn sone er endret.
- Virkemidlene tilpasses de konkrete utfordringene heller enn sone.

Den nye forvaltningsplanen finner du på rovviltnemndas hjemmeside (se link på fylkesmannen.no/hedmark).

Figur 1: Den geografiske inndelingen i den nye forvaltningsplanen i Hedmark.

Forebyggende tiltak i 2013

Rovviltnemnda i Hedmark fikk i 2013 en ramme på 13,5 mill. kr til forebyggende og konfliktdempende tiltak, samt kr 1 mill. til kjøp av tjenester.

Fylkesmannen har gitt omkring 215 tilskudd til ulike typer forebyggende tiltak i fylket. Rundt 125 ulike brukere (enkeltpersoner og beitelag) har fått tilskudd til gjennomføring av tiltak. Forbruket er gjengitt i Tabell 1. Den største posten på regnskapet er tilskudd til hjemmebeite, og vel 7 000 sauer er omfattet av dette tiltaket. Vel 22 000 sauer (20 % av sauene i Hedmark) har vært omfattet av tidlig sankning i 2013. Rovvilt-

nemnda satte ikke av midler til omstilling i 2013. Utbetalte midler gjelder en tidligere innvilget søknad med øremerkede midler fra Miljødirektoratet.

Tabell 1: Forbruk av midler til forebyggende og konfliktdempende tiltak i 2013 fordelt på ulike tiltakstyper.

Tidlig sankning	3 306 431
Forsinket slipp på beite	23 076
Flytting til annet beite	881 613
Gjeting/utvidet tilsyn	816 000
Rovviltavvisende gjerde	1 152 850
Beiting på inngjerdet areal	5 125 500
Bruk av tekniske tiltak	773 250
Omstilling	1 832 805
Forebyggende tiltak i reindrifta	75 000
Fellingsvederlag/komp.hev.tiltak	1 111 591
Lokale FoU	150 000
Diverse	17 491
Konfliktdempende tiltak	200 000
SUM DISPONERTE MIDLER	15 044 342

Forebyggende tiltak i 2014

Også for 2014 er Hedmark tildelt en budsjettamme på 13,5 mill. kr til forebyggende og konfliktdempende tiltak. I tillegg kommer 1 mill. kr til kjøp av tjenester. Rovvilt-nemnda har fordelt den totale rammen (se tabell 2). Satsene for hjemmebeite, tidlig sankning og gjerding er holdt på samme nivå som i 2013. Fylkesmannen behandler de enkelte søknadene ut fra nemndas føringer og forvaltningsplanen.

Erstatning for tap av husdyr på grunn av fredet rovvilt i 2013

I 2013 kom det inn 302 søknader om erstatning av sau som tapt til fredet rovvilt. Det ble søkt erstattet 8 078 sauer (se Figur 2). Dette er 6 % høyere enn i fjor, men fortsatt må man tilbake til slutten av 1990-tallet for å finne lavere tap av sau til fredet rovvilt i Hedmark. Flest sau ble krevd erstattet i

Fylkesmannen informerer nr. 1/2014

Tynset kommune (1405 sauer). Dokumentasjonsgraden, det vil si andelen av kravene hvor dødsårsaken er fastslått, har vist en negativ trend i Hedmark de siste årene. Denne trenden fortsetter også i år; ser man fylket under ett er mindre enn fire av 100 sauer som kreves erstattet gjenfunnet, og dødsårsaken er fastslått til å være fredet rovvilt. Av de 375 kadaverene som SNO har fastslått dødsårsaken til er 78 % forårsaket av fredet rovvilt.

Det ble gitt erstatning for 5 385 sauer, og det ble utbetalt kr 13 132 941,-. Dette var 1,5 millioner mer enn i 2012.

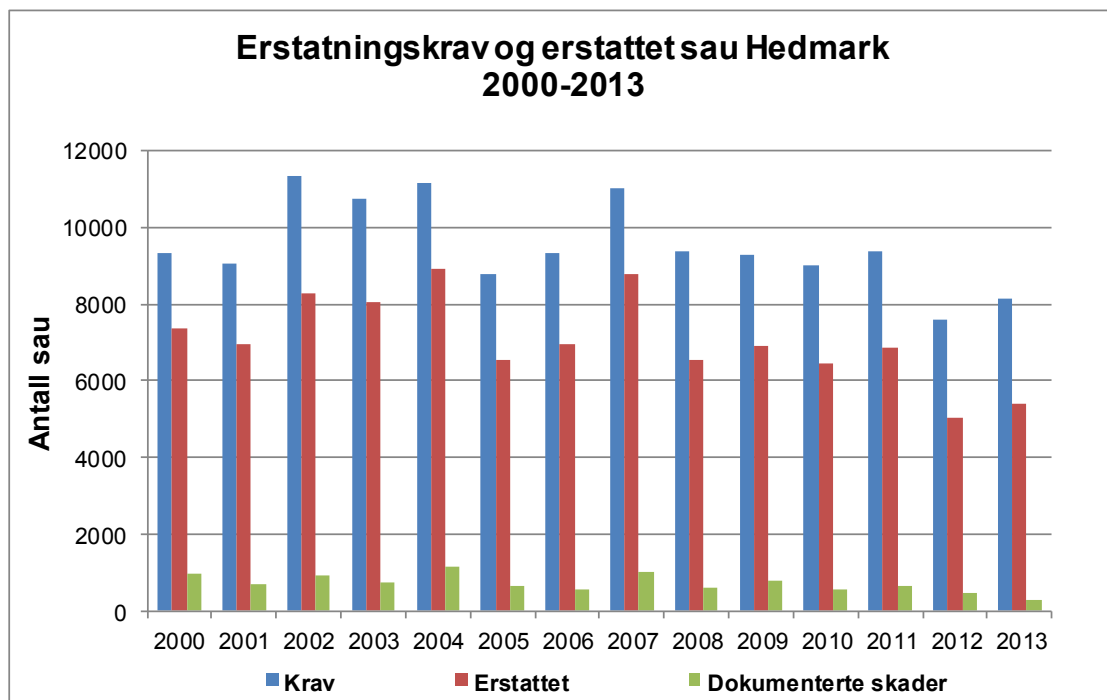
42 % av søkerne fikk dekket hele sitt erstatningskrav, etter fratrekk for normaltapet. Ser man på besetningstallene for de som søkte erstatning, og fordeler sauene regionvis, var det mellom 0,8 % og 2,3 % sauene i besetningene som ikke ble erstattet (se figur 3).

For mer info om erstatningsoppgjøret i 2013 se

www.fylkesmannen.no/erstatning2013

Tabell 2: Budsjett for FKT-midler i 2014.

Ekstraordinært tilsyn	400 000
Akutt tidlig sanking	700 000
Fellingsvederlag	1 400 000
Forberedt tidlig sanking	2 800 000
Forsinket slipp på beite	100 000
Utvidet tilsyn i kombinasjon m/ tidligsanking	600 000
Hjemmebeite	4 200 000
Flytting av sau	1 400 000
Gjerdning	400 000
Gjerdeprosjektene i Trysil/Grue	725 000
Tekniske tiltak	400 000
Beredskapsarealer	0
Omstilling	0
Forebyggende tiltak i reindrifta	75 000
Konfliktdempende tiltak	150 000
Forskning, utvikling og evaluering	150 000
Kursing av hundemateriell	200 000
Diverse	100 000
SUM	13 700 000

Figur 2: Utvikling i antall krav, erstattede og dokumenterte skader på sau i Hedmark i perioden 2000-2013 (kilde: Rovbase).

Erstatning for storfe drept av fredet rovvilt

2013 var en ekstraordinær beitesesong med tanke på tap av storfe på utmarksbeite i Hedmark, og spesielt på Hedmarksvidda. Vanligvis kreves et fåtall storfe erstattet, men i fjor ble det omsøkt og erstattet 27 storfe som tapt til fredet rovvilt i Hedmark. Seks av disse var dokumentert tatt av bjørn, mens to var drept av ulv. Verdien av dyrene beregnes ut i fra forskrift om erstatning etter offentlig pålegg og restriksjoner i plante- og husdyrproduksjon. Det ble utbetalt kr 477 510,- i erstatning for disse dyrene.

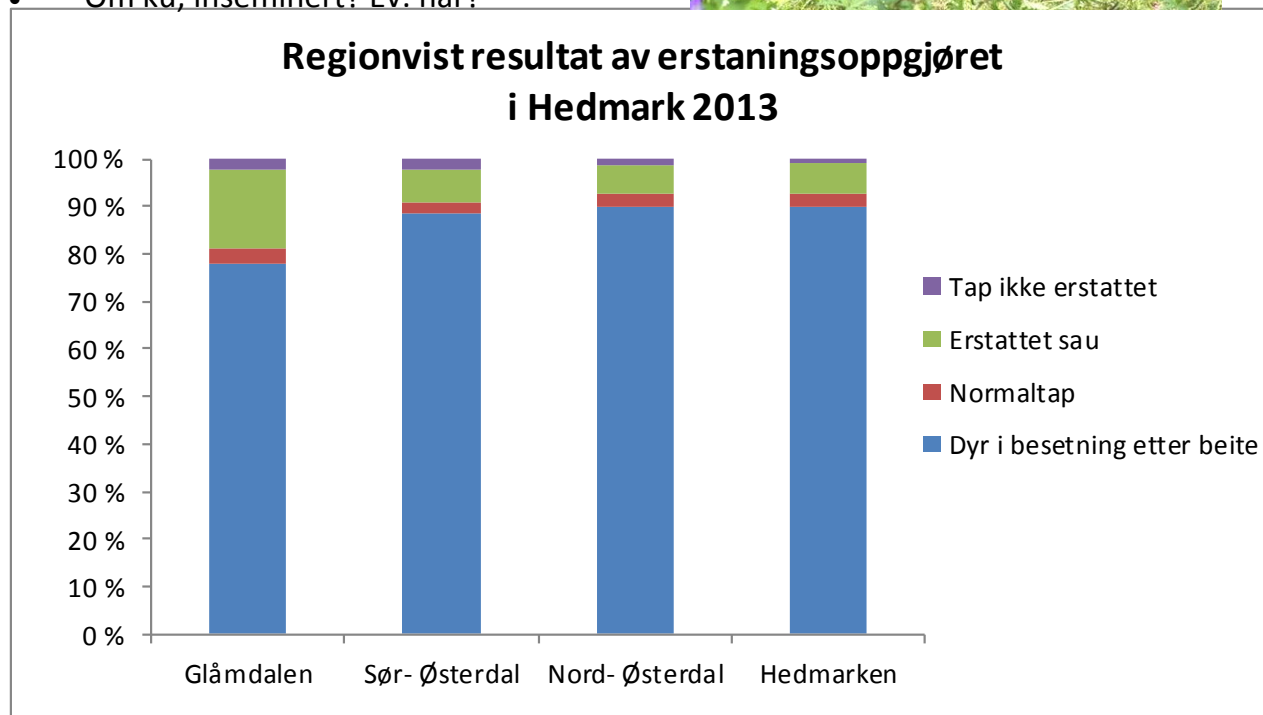
Det er ikke noe eget søknadsskjema for erstatning av storfe. Et brev til Fylkesmannen, innen 1. november, med følgende informasjon er tilstrekkelig:

- Storferase
- ID-nr.
- Fødselsdato
- Dødsdato
- Kjønn
- Om ku; inseminert? Ev. når?

Ny erstatningsforskrift fra 1. juni 2014

Klima- og miljødepartementet vedtok den 30.5.2014 en revidert forskrift om erstatning når husdyr blir drept eller skadet av rovvilt. Den reviderte forskriften skal gi et bedre grunnlag for å utmåle riktig erstatning.

Ekspertutvalget som i 2011 la fram sin innstilling om ny forskrift, ble ikke enige om en ny enhetlig og enkel forskrift. Men utvalget foreslo et sett med strakstiltak. Disse, sammen med føringene i «Krokann-dommen», gjør at den reviderte forskriften legger opp til et bedre grunnlag for å utmåle riktige erstatninger.

Figur 3: Resultatet av erstatningsoppgjøret i Hedmark 2013 fordelt på regioner. Tallene tar utgangspunkt i besetningene til de som har søkt erstatning. Antall sauer i den enkelte region: Glåmdalen = 2952; Sør-Østerdal = 9638; Nord-Østerdal = 51541; Hedmarken = 16963 (*kilde: Rovbase*).

Noen av de viktigste føringene i den reviderte forskriften er:

Dyreeier har plikt til å avdekke tap så tidlig som mulig, og det er dyreeiers sjølstendige ansvar å sannsynliggjøre at tap er forårsaket av rovvilt. Straks et taps- eller skadetilfelle avdekkes, hvor det antas at rovvilt er skadevolder, skal SNOs rovviltkontakt i området kontaktes.

Mottar en dyreeier erstatning for tap til freddet rovvilt, skal besetningen påfølgende år kodemerkes for lammetall.

Det skal føres tilsyn med dyr på utmarksbeite i et omfang som er tilpasset besetningsstørrelse og lokal risikovurdering. Målsettingen med dette er å hindre unødvendig lidelse hos dyra. I områder der det er kjent at rovvilt er en risikofaktor, må tilsynsfrekvensen være høyere enn i områder uten eller med tilfeldig forekomst av rovvilt. Det skal uansett utføres tilsyn minst én gang i uka.

Dyreeier har et sjølstendig ansvar for å følge opp en akutt situasjon, herunder på eget initiativ å oppsøke aktuelle tiltak og mulige støtteordninger. Oppstår det akutte situasjoner, enten ved stor uro i flokken, savnede, drepte eller skadde dyr, bør dyreeier henvende seg til Fylkesmannen for eventuell utredning av løsninger som kan virke forebyggende.

Dyr som SNO har fastslått er skadd eller drept av rovvilt erstattes fullt ut (§ 6). For resterende dyr må det foretas en skjønnsmessig vurdering av om det er sannsynlighetsovervekt for at rovvilt er tapsårsak, jf §§ 7 eller 8. Dersom kriteriene i § 7 bokstavene a til d er oppfylt, anses alt tap over

normaltap i beiteområdet som forvoldt av rovvilt. Er ett eller flere av vilkårene i § 7 ikke oppfylt, må vurderingene for erstatning gjøres etter § 8, tilsvarende dagens ordning. Det skal gjøres en bred vurdering av alle aktuelle årsaksfaktorer.

Søknadene skal leveres gjennom [Elektronisk søknadssenter](#) innen 1. november. Som vedlegg til søknaden skal det gis opplysninger om individspesifikke data (ID-merker, relasjoner mellom søye og lam, samt oversikt over skade-/dødsårsak, herunder sjukdomstilfeller) over alle dyr i besetningen.

Les mer om den reviderte forskriften på [departementets hjemmesider](#).

Under behandlingen av erstatnings-søknader og søknader om produksjonstilskudd m.m. benytter Fylkesmannen seg av tilgjengelig informasjon om besetningene i alle aktuelle databaser.

Fylkesmannen minner om at det er viktig å kvalitetssikre dyretall som oppgis i de ulike databaser, som f.eks. søknad om produksjonstilskudd, forebyggende tiltak, organisert beitebruk etc.

Kvote for betinget skadefelling av brunbjørn, gaupe, jerv og ulv i 2014/2015

I følge rovviltforskriften er det de regionale rovviltnemndene som skal fatte vedtak om kvote for betinget skadefelling av brunbjørn, gaupe, jerv og ulv. Vilåret er at det nasjonale bestandsmålet for arten er oppnådd i regionen. Nemndas myndighet skal for ulv og brunbjørn baseres på dokumenterte data om siste års yngling. For gaupe og jerv baseres nemndas myndighet på gjennomsnittet av de tre siste års data om yngling.

Rovviltnemnda i Hedmark (region 5) fattet den 22.5.2014 vedtak om en kvote for betinget skadefelling på fire jerver. I samråd med region 4 fattet de en kvote på fem ulver. Miljødirektoratet fastsetter kvote når rovviltnemnda ikke har myndighet. Rovviltnemnda anbefalte den 22.5.2014 at Miljødirektoratet fastsetter en kvote på fire brunbjørn og to gauper for betinget skadefelling i 2014. Den 30.5.2014 vedtok Miljødirektoratet en felleskvote for betinget skadefelling på seks brunbjørner i Norge i perioden 1.6.-20.8.2014. I tillegg ble det vedtatt en skadefellingskvote på to gauper i Hedmark.

Iverksetting av akutte forebyggende tiltak mot rovviltskader på bufe

I områder der det oppstår store skader på bufe på grunn av fredet rovvilt vil Fylkesmannen vurdere tiltak for å forebygge faren for ytterligere skader. Det er i den forbindelse satt av midler til ekstraordinært tilsyn og til akutt tidlig sanking av sau. Dersom det er behov for midler til slike tiltak, må dyreeier ta kontakt med Fylkesmannen. Vi vil da vurdere eventuell tildeling ut fra skadesituasjonen, og prioritere bruken av midler til forebyggende tiltak innenfor de fast-

satte budsjettammer. Fylkesmannen kan ikke i ettertid gi økonomisk støtte til forebyggende tiltak som er gjennomført.

Når det gjelder iverksetting av forebyggende tiltak i akutte skadesituasjoner, kan Fylkesmannens rovviltansvarlige kontaktes (se telefonnr. på side 2).

Behandling av fellingssøknader

Etter 1. juni er det Fylkesmannen som behandler alle søknader om fellingstillatelse, så lenge det foreligger en kvote for skadefelling for den aktuelle arten. Ifølge forskrift om forvaltning av rovvilt skal bl.a. føringene i regional forvaltningsplan vektlegges ved vurdering av om det skal gis fellingstillatelse. Dessuten skal det særlig tas hensyn til:

- Områdets betydning som beitemark
- Skadenes omfang og utvikling
- Potensialet for framtidige skader
- Muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak.

Fellingstillatelse kan kun iverksettes hvis andre forebyggende tiltak mot skader er vurdert og funnet mindre eller ikke egnet for å avgrense skaden. Fellingsforsøk skal være rettet mot bestemte individer, og vedtak om felling skal være begrenset til et bestemt område, tidsrom og antall dyr. Fylkesmannen i Hedmark gir normalt en fellingstillatelse med virkningstid en uke ved første gangs iverksettelse.

Fellingsvedtakene kan du finne ved å gå på www.miljovedtak.no.

Kommunale fellingslag

Det er kun de som er oppnevnt som deltakere på det kommunale fellingslaget som kan delta i fellingsforsøk. Alle deltakere skal kunne fremvise dokumentasjon på at de

inngår i fellingslaget. Det gis godtgjøring til medlemmene av fellingslaget under pågående fellingsforsøk (kr 182,-/time og inntil kr 1 400,-/jeger og dag).

Hundemateriell

– utdanning av hundekvipasjer for bruk ved skadefellingsforsøk

Fylkesmennene i Hedmark og Oppland startet i 2012 et samarbeid med Scandinavian Working Dog Institute om trening og sertifisering av bandhunder for jakt og ettersøk av rovvilt. I 2013 ble dette samarbeidet utvidet til også å omfatte løshunder for jakt på bjørn. Det er pr. nå to bandhundekvipasjer og tre ekvipasjer som trenes som løshund i Hedmark. I tillegg er det 3 bandhundekvipasjer i Oppland som også vil kunne benyttes av fellingslagene i Hedmark. Ferdighetsnivået til ekvipasjene kvalitetssikres gjennom en sertifiseringstest på 4 trinn. Det er ulikt hvor langt ekvipasjene har kommet på trinntestene. Fylkesmannen oppfordrer de kommunale fellingslagene til å bruke disse ekvipasjene slik at de får erfaring fra fellingsforsøk. Bruk av ekvipasjene belastes ikke rammen som er avsatt for fellingsforsøket.

Nåværende ekvipasjer i Hedmark og Oppland er:

Bandhund:

- Gunnar Helge Arnekleiv, Løten, tlf. 480 73 566
- Terje Dalbak, Øyer, tlf. 916 55 301
- Raymond Ødegård, Vang i Valdres, tlf. 975 25 514
- Ylva Österstrøm, Gran, tlf. 480 37 178
- Rina Haug, Hamar (ikke disponibel)

Løshund:

- Rolf Harald Østmo, Trysil, tlf. 959 22 128
- Knut Røyse Olsen, Stange, tlf. 474 15 288
- Dan Atle Bjørnstad, Stange

Status for rovviltbestander

På rovdata.no finner du informasjon om biologi, forvaltning og forskning om de fire store rovdyrartene, samt kongeørn.

Brunbjørn

I 2013 ble det påvist 148 brunbjørner i Norge. Av disse ble 41 registrert i Hedmark, fordelt på 26 hannbjørner og 15 binner. De fleste binnene er påvist i Trysil og Engerdal, men i 2013 ble det også påvist binner i Elverum og Åsnes. 70 % av bjørnene som er påvist i Hedmark er registrert her også tidligere. Antallet ynglinger av brunbjørn beregnes blant annet ut i fra binnenes hjemmemrådestørrelse. For Hedmark er det beregnet at det er 2,1 ynglinger. Bestandsmålet er 3. I 2013 ble en brunbjørn gjenfunnet død av ukjent årsak i Våler og to ble felt under lisensfelling i Stor-Elvdal.

Gaupe

Rapporten fra overvåkningsprogrammet for gaupe er i år noe forsinket pga. at metoden for overvåkingen skal bli lik i Norge og Sverige. Man har derfor ingen nye tall om gaupebestanden i Hedmark i 2014. Ut fra tallene fra 2012 (6,5 familiegrupper) og 2013 (5 familiegrupper) kan man imidlertid slå fast at bestanden de siste årene har vært i tilbakegang. Bestandsmålet for gaupe er 10 ynglinger. Det ble ikke åpnet for kvotejakt i 2014.

Jerv

I Hedmark er det våren 2014 registrert seks sikre jerveynglinger, samt to antatte. I prioriterte beiteområder i Stor-Elvdal og Folldal er to av disse ynglingene tatt ut (til sammen to tisper og fire valper). Bestandsmålet for jerv er fem ynglinger. Bestanden ligger over det fastsatte målet, og det har vært fokus i Hedmark på å redusere den ned mot målsettingen. Under høsten og vinterens lisens-

felling ble det felt åtte jerver i Hedmark.

Ulv

I vinter er det registrert tre ynglinger innenfor forvaltningsområdet for ulv i Norge. To av disse flokkene er i Hedmark (Julussa og Letjenna). I tillegg har ulvene i Østmarka fått valper. Bestandsmålet for ulv er dermed nådd. Det er også registrert valpekull i fem grenserevir. Fire av disse flokkene berører deler av Hedmark (Slettås, Rotna, Skugghøyden og Hærsjø). Fra 1. oktober

2013 er åtte ulver lovlig avlivet i Norge, hvorav 4 ved lisensjakt og 4 ved skadefelling/ekstraordinært uttak. I tillegg er en ulv skutt illegalt.

Dyrevelferd på beite

Mattilsynet er opptatt av at husdyr skal ha trygge forhold på utmarksbeite, uten vesentlig risiko for sykdom eller skader. Beiting anses som et dyrevelferdsmessig gode. Mattilsynet samarbeider tett med Fylkesmannen og rovviltforvaltningen for å forebygge skader forårsaket av fredet rovvilt som utgjør en betydelig dyrevelferdsrisiko i mange distrikter.

Varsle Mattilsynet

Når dyreeier eller beitelag oppdager fredet rovdyr som utgjør en potensiell skaderisiko i områder prioritert for beiting, eller skaden allerede har skjedd, ber vi om at dette varsles til Mattilsynets distriktskontor. Varsling er viktig for at Mattilsynet skal få oversikt over en skadesituasjon så tidlig som mulig og at vi kan bidra til å sette inn nødvendige forebyggende tiltak.

Mattilsynet kan vedta nedsanking eller samling av dyr

I spesielle tilfeller kan det også være aktuelt at Mattilsynet fatter vedtak om samling av dyr og nedsanking fra beite. Dyreeier kan da være berettiget til en kompensasjon for

å dekke ekstra førkostnader på hjemmebeite.

Overvåkning av skrapesjuke hos småfe

Mattilsynet minner om at det skal tas hjerneprøver av alle småfe eldre enn 18 måneder som kreperer på beite eller blir avlivet. Uttak av hjerneprøver er et ledd i helseovervåkingen og er viktig for å dokumentere og opprettholde en god helsestatus i saue- og geiteholdet. God helsestatus er avgjørende for å sikre at forbrukerne har tillit til mattryggheten i norske landbruksprodukter. Vi ber om at Mattilsynets distriktskontor varsles (jfr. varslingsplikten) slik at vi kan ta ut hjerneprøve. Prøvetaking og undersøkelse er uten kostnader for dyreeier.

Varsle Mattilsynet på nettsiden vår

Det er opprettet en varslingstjeneste på Mattilsynets nettside. Under knappen «Varsle Mattilsynet» kan alle sende bekymringsmelding til mattilsynet.

Telefonnummer til Mattilsynet: 22 40 00 00

For mer informasjon se

www.mattilsynet.no

**Informasjon fra
Statens naturoppsyn (SNO)**
v/Stein Arne Brendryen

SNO har ansvaret for dokumentasjon av skader på husdyr, tamrein, bikuber og jakt-hunder forvoldt av rovdyr, samt bestandsregistrering og kartlegging av rovdyrbestander.

Varsling/rapportering om skader og spor etter store rovdyr

Ifølge erstatningsforskriften er det et vilkår for å gi erstatning at *"dyreeier har bidratt til at tap oppdages så tidlig som mulig. Straks et tap- eller skadetilfelle oppdages skal det gis melding til Statens naturoppsyn for vurdering av årsak"* (§ 4 bokstav c). Det er derfor viktig at det blir varslet umiddelbart om skader på bufe til den rovviltkontakten som har ansvaret for området.

Er ikke rovviltkontakten å treffe, send tekstmelding.

Hvis det ikke oppnås kontakt med rovviltkontakt, så forsøk å ringe SNO-koordinator, eller send SMS. De fleste rovviltkontaktene er i annen jobb, slik at det normalt vil ta litt tid før denne kommer til stedet.

Alle kadavre skal i utgangspunktet undersøkes, også om det har vært skade i området før i sesongen. Det er ingen økonomisk begrensning for hvor mange kadavre som kan ses på.

Meld fra om spor av bjørn til rovviltkontakt

Funn av ekskrement fra jerv, ulv og brun-

bjørn for DNA-analyse er viktig for bestandsregistrering. Det er også spormeldinger og synsobservasjoner. Ta kontakt med rovviltkontakt.

Skandobs.no

Del dine observasjoner av spor, sportegn og synsobservasjoner av store rovdyr i rapportsystemet www.skandobs.no

Rovbasen

Mange er med på bestandsregistrering i form av spormeldinger og DNA-innsamling. Det er en enkel mulighet for å finne svar på disse ved å gå inn i www.rovbase.no, www.naturoppsyn.no eller på www.rovdata.no sine sider (her ligger alle rapporter).

Noen praktiske tips ved funn av kadaver

- Meld snarest fra til rovviltkontakten i området
- Ta et bilde av kadaveret
- Stedfest kadaveret på kart eller ved hjelp av GPS
- Dekk til kadaveret slik at åtselere ikke kommer til

Det er svært viktig med merking, eller GPS-posisjon, slik at det blir brukt minst mulig tid og ressurser for alle parter til å gjenfinne kadaveret.

For å finne kadaver er det en fordel å bruke hund. Se etter aktivitet av åtsel-fugl.

SNO takker for alle meldinger som kommer i løpet av året, dette er et viktig grunnlag for bestandsovervåkingen!

Viktig!! Ring til rovviltkontakten for ditt område. Om denne ikke tar telefonen, send en SMS så vil du bli kontaktet så fort vi har anledning.

Meld fra om mulig rovviltskade til SNO

I forbindelse med behandlingen av søknader om erstatning ser vi hvor viktig det er at **alle** funn av kadaver og kadaverrester (også ull og beinrester) meldes til rovviltkontakt.

Det er et vilkår for å få erstatning at **alle** funn er meldt til Statens naturoppsyn (SNO), og SNO v/rovviltkontakt avgjør om kadaveret skal ses på eller ikke.

Rovviltkontakter for dokumentasjon av rovviltskader beitesesongen 2014 og oppfølging av spormeldinger, - kontaktpersoner i SNO:

STATENS NATUROPPSYN – HEDMARK				
Navn	Tlf. mobil	Tlf. arb.	Tlf. privat	Hovedområde
Jon Horten	900 92 824			Tolga/Os
Ingebrigt Storli	977 06 936			Tynset
Egil Rune Slåen	913 96 360			Folldal
Geir Skillebæk	950 85 347		62 48 79 96	Alvdal
Svein Erik Bjørke	97 041 796			Rendalen/Tynset Øst
Trond Øfstaas	951 20 310		62 46 11 63	Stor-Elvdal
Per Magne Opphus	91 714 053			Stor-Elvdal
Bjørnar Johnsen	970 63 383	62 45 91 77		Engerdal
Per Martin Lokholt	958 90 378		62 45 55 18	Trysil
Bjørn Tore Bækken	907 63 115		62 45 14 66	Trysil
Arve Skjærbæk	917 96 472		62 45 72 54	Trysil
Erling Ness	976 74 808		62 44 07 90	Åmot
Rune Bjørnstad	908 35 709		62 52 12 39	Midtfylket
Olaf Tørudbakken	950 31 065		62 36 67 19	Ringsaker
Simen Bredvold	918 27 296			Sør-fylket
Stein Erik Bredvold	482 93 414		62 95 84 53	Sør-fylket
Willy Dambakken	901 13 696		62 97 66 35	Sør-fylket
Lars Gangås, fellingsleder	416 10 881			Sør-Norge
Erik Ola Helstad, felling	909 91 698			Sør-Norge
Eivind Faldet, rovviltmedarbeider	915 32 128	62 49 19 00		Hedmark
Stein Arne Brendryen SNO-koordinator:	482 59 027	62 49 19 00		Hedmark

Returadresse:

Fylkesmannen i Hedmark

Postboks 4034

2306 Hamar

Dette informasjonsbladet og andre
nyheter fra Hedmark finner du på internettadressen:
www.fylkesmannen.no/hedmark

Andre nyttige lenker:

www.fylkesmannen.no/rovvilt

soknadssenter.miljodirektoratet.no

www.rovviltportalen.no

www.rovdata.no

www.miljostatus.no

Forsidefoto © Bjørn Murvold
Øvrige foto © Håkon Berg Sundet